

JAVLLAMUS Nuorttariikalasj sámekonvensjávnná bargo aktijvuodan Sáme parlamentarihkkárkonferánsan Ubmejen 2014.

Sáme parlamentáralasj ráde manna Suoma, Vuona ja Svieriga Sámedikke li ájrustuvvam, le tjáhkanam kulturoajvvestádaj Ubbmáj guovvamáno 20. bieje 2014¹:

1. Sámedikke mujttádahtti Jáhkámáhke 2005, Roavvenjárgas 2008 ja Girkkonjárga 2011 deklarasjávnnájtja SPR:a 14.04.2010 deklarasjávnnáv, ma lággnji man ájnas le jut sámekke oassálassti Nuorttariikalasj sámekonvensjávnná bargguj ja gáktu dát barggo bierru ávdđálijguovlluj ávdeduvvat.
2. Sámedikke dættodiahte Nuorttariikalasj sámekonvensjávnná le ájnas sámekke riektáj dáhkkidime, sihkarasstema ja dássedime diehti, ja sámekke sebrudagáj ávdđánahttema diehti rijkkarájáj rastá.
3. Sámedikke gájbbedi allasisá ressursajt vuona, sviergia ja suoma stáhtajš váj bukti ietjasa bargojda oassálasstet ja aktidit.
4. Sámedikke mujttádahttiahte Nuorttariikalasj sámekonvensjávnná ij máhte dáhkkiduvvat jali vuollájtjáleduvvat jus sámekke e dav dáhkkida. Dat hæhttu ækton liehket konvensjávnná sjehtadaládijn.
5. Sámedikke dættodi, ahte Nuorttariikalasj sámekonvensjávnná árvvalusá artihkkala li vuododuvvam vijdes guoskavasj rijkkaráskasaj sjehtadusájda ja ij máhte daj mierkkimav ráddjit sjehtadaládijn.
6. Sámedikke hudji gå joarkkasjehtadallama ælla ávdđánam sámekke sávvamij milta ja gå gájka artihkkala konvensjávnná árvvalusán li sjehtadallamij vuolen.
7. Sámedikke gájbbedi sjehtadallama álliduvvi mañemusát 2016 nalluj ja sámekke e dáhkkida sjehtadallama galggi ájn vil ádjánit ja mañunit.

¹91 parlamentarihkkára sajiñnisá. Jienastimen lidjin 80 gudi javllamusáv doarjju, 6 ettinja 5 lidjin guorrusa. Ávdđánimbelludahka, Vuona Sámedikke belludahka ij javllamusáv dárja. Nordkalottfolket ja Fastboendes Liste, Vuona Sámedikke belludagá tjálatattjat ietjasa vuojnov tjelggiji

Protokolltilførsel/skriftlig reservasjon til deklarasjonen til Samisk Parlamentarikerkonferanse sine deklarasjoner, 20. februar 2014.

Levert av Nordkalottfolket ved Toril B. Kåven, Kjetil Romsdal, Ståle Nilsen, og Fastboendes Liste ved Isak Mathis O. Hætta.

Til tekst:

Dokument: Nordisk Samekonvensjon.

Levert av Toril B. Kåven, Ståle Nilsen og Kjetil Romsdal, Nordkalottfolket, og Isak Mathis O. Hætta, Fastboendes liste - Sametinget i Norge.

Fredag 14. februar fikk vi tilsendt forslag til Dokument 1 første gang (på norsk), og for teksten for Nordisk Samekonvensjon fikk vi tilsendt 07. februar. Vi fikk ingen informasjon om hvem som har foreslått teksten, og hvilken prosess som har vært forut for tekstforslaget. Vi fikk heller ingen informasjon om hvordan denne skulle behandles, noe som gjorde arbeidet med teksten meget vanskelig.

Da parlamentarikerkonferansen startet i dag, 20. februar, fikk vi opplyst at det var opprettet arbeidsgruppe. Ingen av oss parlamentarikere hadde hørt noe om dette på forhånd og hatt mulighet å komme med innspill. Kl 0900 åpnet konferansen, og etter hvert fikk vi frist til å komme med forslag til endringer kl. 1300 og kl. 1400 samme dag. Først kl. 1300 startet tema Samekonvensjonen, en time før forslaget skal være levert. På ca 5 og 6 timer, skal dermed representantene ta stilling til store og viktige spørsmål og utfordringer i det samiske samfunn, uten mulighet til å diskutere det med andre, og uten å være informert om prosessen forut for et felles statement. Som et minimum burde vi vite om teksten er forankret noen steder – og i så fall hvor.

De forslagene vi som parlamentarikere har levert til arbeidsgruppene som er nedfelt, ble ikke utlevert eller oversatt til de andre språkene, og det gir dermed ingen mulighet for andre parlamentarikere til å støtte opp om våre forslag. Det er også kommet endringer i deklarasjonene fra arbeidsgruppen, som gjør det umulig å ta stilling til dette når man får teksten samtidig som man skal ha stemmegivning. Dette er helt uakseptable parlamentarisk og demokratisk arbeidsmetode, som gjør det vanskelig å bli enige om en felles tekst.

Det kjennes som man blir kneblet til å være med på en deklarasjon som ikke er godt fundamentert blant de ulike parlamentarikere. Vi har selv levert forslag til endringer, men har ikke fått tid eller rom til å diskutere dette med andre parlamentarikere, og det er bare forkastet uten at noen andre enn arbeidsgruppen har sett dokumentet. Våre forslag er derfor også lagt ved denne protokolltilførselen, så vi er sikret at alle får se det i ettertid.

Vi ber om at det ved fremtidige parlamentarikerkonferanser foreslås en mer demokratisk prosess, i tråd med de prosesser vi sjøl krever fra våre stater.

Vi beklager sterkt den uryddige prosessen og kan ikke røste for en tekst og et dokument med så dårlig forankring i det samiske folk.

Forslag til tekst, Nordisk samekonvensjon:

Forslag fra Nordkalottfolket (3 representanter) og Fastboendes Liste (1 representant), Norge:

Nytt punkt

Nordisk samekonvensjon var ferdigstilt allerede for 9 år siden, og sametingene anerkjenner at de nye sametingene og deres representanter bør få komme med forslag til forbedringer.

Nytt punkt

Fastboendes samers rettigheter, inkludert næringsrettigheter til fjordfiskere, elvesamer og utmarksbrukere er utelatt i konvensjonsartiklene. Fastboendes samers rettigheter må få samme juridiske beskyttelse og like rettigheter som reindriftssamer, og må tas inn i konvensjonsartiklene.

Signatur:

A handwritten signature in black ink, reading "Toril B. Kåven". The signature is written in a cursive, flowing style.

Toril Bakken Kåven